

QP Code : 06129

(2½ / 2 Hours)

[Total Marks : 75/60

- N.B. :** (1) **All** questions carry **equal** marks. **(15 marks)**
(2) Students in **60-40** pattern will attempt questions **1 to 4**.
(3) Student in **75-25** pattern will attempt **all** 5 questions.

1. Define Foreign Policy. What are the Determinants of India's Foreign Policy ?

OR

What is Diplomacy ? Discuss the changing nature of Diplomacy.

2. Analyse the issues relating to cooperation and conflict between India and the U. S. A.

OR

Examine the various issues between India and China. What is the future of Indo-China Relations ?

3. Elaborate on the establishment and growth of SAARC. Explain the role of India in SAARC.

OR

Explain the relations between India and Pakistan with reference to the historical background, conflicts, irritants and future.

4. Discuss the establishment and development of ASEAN. Discuss India's links with ASEAN.

OR

Evaluate India's role in the United Nations with reference to Peace Keeping.

5. Write short notes on any **three** of the following :—

- (a) ASEAN-India Free Trade Zone
 - (b) Indo-Russian Relations
 - (c) India-Bangladesh Relations
 - (d) Future of South Asian Regional cooperation
 - (e) Types of Diplomacy.
-

[TURN OVER

(मराठी रूपांतर)
(२^१/२ / ३ तास)

[एकूण गुण : ७५/१००]

सूचना : (१) प्रत्येक प्रश्नाला १५ गुण आहेत.

(२) ६०-४० पॅटर्नचे विद्यार्थी प्र. क्र. १ ते ४ असे चार प्रश्न सोडवतील.

(३) ७५-२५ पॅटर्नचे विद्यार्थी सर्व पाच प्रश्न सोडवतील.

१. 'परराष्ट्र धोरणाच्या व्याख्या सांगा. भारताच्या परराष्ट्र धोरणाचे आधारभूत घटक कोणते आहेत ?

किंवा

राज्यन संज्ञेचा आशय सांगा. राजनयाच्या स्वरूपातील बदलांचे वर्णन करा.

२. भारत आणि अमेरिकेदरम्यान सहकार्याचे आणि संघर्षाचे मुद्दे विशद करा.

किंवा

भारत-चीन दरम्यानच्या विविध प्रश्नांचे परीक्षण करा. भारत-चीन संबंधांचे भवितव्य कसे असेल ?

३. सार्कची स्थापना आणि विकासाबाबत सविस्तर विवेचन करा. सार्कमध्ये भारताच्या भूमिकेचे स्पष्टीकरण करा.

किंवा

भारत-पाकिस्तान संबंधाबाबत ऐतिहासिक पार्श्वभूमी, संघर्षाचे मुद्दे आणि संबंधाचे भवितव्य यासंदर्भात चर्चा करा.

४. 'आसियान' ची स्थापना आणि विकास याबाबत चर्चा करा.

किंवा

शांती रक्षणासंदर्भात भारताच्या संयुक्त राष्ट्रसंघटनेतील कामगिरीचे परीक्षण करा.

५. टिपा लिहा (कोणत्याही तीन) :-

(अ) भारत-आसियान मुक्त व्यापार क्षेत्र

(ब) भारत-रशिया संबंध

(क) भारत-बांगलादेश संबंध

(ड) सार्कचे भवितव्य

(इ) राजनयाचे प्रकार.